

Król Zygmunt I Stary na prośbę prasołów krakowskich zakazuje sprzedaży kupcom myślenickim soli w bałwanach bezpośrednio w Wieliczce.

Krzysztof Fokt, Maciej Mikuła (opracowanie, wydanie i przekład), *Oppidum nostrum Mislimicze. Dokumenty monarsze dla miasta Myślenic z czasów piastowskich i jagiellońskich*, Myślenice: Muzeum Niepodległości w Myślenicach, 2022, dokument 8, s. 86–86

8

23 IV 1540

Król Zygmunt I Stary na prośbę prasołów krakowskich zakazuje sprzedaży kupcom myślenickim soli w bałwanach bezpośrednio w Wieliczce.

Kop. *Castrensia Cracoviensia Relationes*, t. 56 s. 238 (Archiwum Narodowe w Krakowie sygn. 29/5/0/1/56)

Reg. Jacek Laberschek, *Myślenice*, s. 167

[p. 238] Sigismundus Dei gratia rex Polonie, magnus dux Lythuanie, Russie, Prussie, Mazovie, etc. dominus et heres. Significamus tenore presentium quibus expedit universis, quia quidem cives nostri salicide Cracovienses coram nobis retulissent, sal in bancis et porcionibus magnis opidanos Mislemecienses de zuppis nostris Wyeliciensis emere et in opidum suum prefatum conducere ac invehere solere ad dividendum ceteris regnicolis nostris et externis hominibus, in iacturam suam^a et destructionem salis emporii Cracoviensis iuriumque et prerogativarum salicidarum Cracoviensium derogationem. Supplicaveruntque nobis humiliter dicti salicide Cracovienses, ut illos iuxta ius eorum emporii salis benigniter conservare et manu tenere dignaremur. Nos quoniam, iuste^b petentibus benignas exauditionis aures prebere consuetudinique [volentes], ius et

Zygmunt, z Bożej łaski król Polski, wielki książę litewski, ruski, pruski, mazowiecki itd., pan i dziedzic. Wiadomym czynimy niniejszym, którym to wiedzieć należy wszystkim, że pewni mieszczanie nasi solnicy krakowscy donieśli nam, iż sól w bałwanach i bryłach znacznych z żup naszych wielickich mieszczanie myśleniccy kupują i do miasta swego przerzeczonego sprowadzać i zwozić zwykli gwoili sprzedawania innym poddanym naszym i obcym ludziom, na szkodę ich¹⁰⁹ i ku zniszczeniu praw solnego targu krakowskiego, oraz z naruszeniem praw i przywilejów krakowskich solników. Upraszali nas pokornie rzeczeni solnicy krakowscy, abyśmy ich przy prawach ich targu solnego łaskawie zachowali i podtrzymać raczyli. My tedy, sprawiedliwie upominającym się ku wysłuchaniu łaskawie przychyłając ucho,

¹⁰⁹ Tj. na szkodę skarżących się królowi solników krakowskich.

prerogativas emporii salis Cracoviensis in suo valore salicidasque Cracovienses predictos in usu earundem prerogativarum conservaremus et conservamus hisce litteribus nostris, quocirca tibi generoso Severino Boner castellano et capitaneo Byecensi zupparioque et magno procuratori nostro Cracoviensi fidei dilecto mandamus, habere volentes, ne de [quolibet] titulo^c sal ex zuppis videlicet Wyelicensibus in bancis seu magnis porcionibus dictis opidanis Mislimiciensibus vendas nec vendi sinas, quandoquidem ea illius venditio in detrimentum emporii Cracoviensis vergat, aliter non factura, pro gratia nostra regia, harum, quibus sigillum nostrum est appensum, testimonio litterarum. Datum Cracovie, feria sexta in festo divi Adalberti, anno Domini millesimo quingentesimo quadragesimo, regni vero nostri anno trigesimo quarto. Samuel episcopus Chelmensis et vicecancellarius subscripsit.

Relatio reverendi in Christo patris, domini Samuelis Maczyeyowsky episcopi Chelmensis et Regni Polonie vicecancellarii.

^a w rkp. błędnie suum (odczyt niepewny); ^b w rkp. iusta; ^c odczyt niepewny

tudzież obyczajowi, prawo i przywileje targu solnego krakowskiego w ich mocy oraz solników krakowskich przerzeczonych w tychże przywilejów używaniu zachowujemy niniejszym dokumentem naszym, przeto tobie, szlachetny Sewerynie Bonerze kasztelanie i starosto biecki oraz żupniku i wielkorządco nasz krakowski¹¹⁰, wiernie umiłowanemu nakazujemy, chcąc, abyś żadnym tytułem soli z żup mianowicie wielickich w bałwaniech bądź bryłach wielkich rzeczonym mieszczanom myślenickim nie przedawał ni przedawać dozwalał, jako że także to przedawanie ku szkodzie krakowskiego targu [solnego] przyczynia się, inaczej nie śmiąc czynić, dla [zachowania] łaski naszej królewskiej, świadectwem tego, któremu pieczęć nasza jest przywieszona, dokumentu. Dan w Krakowie, w piątek w święto świętego Wojciecha, roku Pańskiego tysiącznego pięćsetnego i czterdziestego, panowania naszego roku trzydziestego czwartego [23 IV 1540]. Samuel biskup chełmski i podkanclerzy podpisał. Relacja wielebnego w Chrystusie ojca, pana Samuela Maciejowskiego, biskupa chełmskiego oraz Królestwa Polskiego podkanclerzego¹¹¹.

¹¹⁰ Seweryn Boner h. Bonarowa, wielkorządca krakowski (1524–1549), starosta biecki (1520–1549), kasztelan biecki (1535–1549).

¹¹¹ Samuel Maciejowski h. Ciołek, biskup chełmski w latach 1539–1541, następnie biskup płocki 1541–1546 i biskup krakowski w latach 1546–1550, podkanclerzy koronny 1539–1547, kanclerz koronny od 1547 do śmierci w 1550 r.